

***Winterkoudeonderzoek
2018/2019
Rapportage Delft***

***Winterkoudeonderzoek
2018/2019
Rapportage Delft***

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Methode	5
Resultaten	6
Bereik	6
Demografische kenmerken	6
Verblijfplaats	6
Duur verblijf in Delft	6
Slapen op straat	7
Laatste woonplek	7
Verblijfplaats in de afgelopen 30 dagen	7
Machtiging	8
Verblijf op de Spoorsingel	8
Dakloosheid	9
Duur	9
Aanleiding dakloosheid	9
Financiën	10
Inkomen	10
Schulden	10
Detentie	10
Genotmiddelengebruik	10
Gezondheid	10
Ervaren gezondheid	10
Zorg ontvangen in de afgelopen 12 maanden	11
Zorgverzekering	11
Persoonlijk begeleider	11
Tevredenheid opvanglocatie	12
Samenvatting en conclusie	13
Bijlage	14
Colofon	23

Inleiding

Sinds de winter van 2014/2015 wordt elke twee jaar het Winterkoudeonderzoek uitgevoerd in Delft. Het Winterkoudeonderzoek biedt inzicht in de kenmerken en problematiek van de groep feitelijk daklozen. Dit zijn mensen die niet beschikken over een eigen woonruimte en die voor een slaapplek gedurende de nacht ten minste één nacht waren aangewezen op: buiten slapen, ofwel overnachten in de open lucht en in overdekte openbare ruimten zoals portieken, fietsenstallingen, stations, winkelcentra of een auto, en/of binnen slapen in passantenverblijven van de maatschappelijke opvang, inclusief eendaagse opvang, en/of binnen slapen bij vrienden, kennissen of familie, zonder vooruitzichten op een slaapplek voor de daaropvolgende nacht*.

Voorgaande jaren werd het Winterkoudeonderzoek uitgevoerd wanneer de koudweerregeling van kracht was. Tijdens de koudweerregeling worden de nachtopvangvoorzieningen kosteloos opengesteld, waardoor de toeloop groter is. Men hoeft zich niet te legitimeren, waardoor ook degenen die geen regiobinding hebben er kunnen overnachten. Hierdoor komen er ook mensen naar de opvang die normaal gesproken buiten slapen.

In principe wordt het Winterkoudeonderzoek in Delft gelijktijdig uitgevoerd met dat in de G4 (Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht). Het winterkoudeonderzoek vond in de G4 eind januari 2019 (29-31 januari) plaats. Wegens logistieke redenen is het winterkoudeonderzoek in Delft dit jaar echter later uitgevoerd, namelijk op 22 maart 2019. Op dat moment was er geen koudweerregeling van kracht.

Het doel van dit Winterkoudeonderzoek is om zicht te krijgen in de aard, omvang en problematiek van de groep feitelijk daklozen in Delft.

* Wolf e.a. Op achterstand (2001).

Methode

Opvanglocatie

Voor de inventarisatie van het aantal aanwezige cliënten op de avond van het onderzoek, en de totale capaciteit van de opvanglocatie is gebruik gemaakt van registratiegegevens verkregen van Stichting Perspektief (organisatie voor crisisopvang, zelfstandig wonen en dagbesteding in Delft).

Cliënten

Om inzicht te krijgen in de (achtergrond)kenmerken van de cliënten, zijn op 22 maart 2019 in de avond (na de avondmaaltijd) enquêtes afgenomen door interviewers bij 23 aanwezige cliënten. Dit is 61% van het totale aantal aanwezige cliënten (n=38) op die avond; een voldoende hoog percentage om een representatief beeld te krijgen van de kenmerken en problematiek van deze groep voor de regio Delft.

Werving cliënten

Het onderzoek vond plaats op de opvanglocatie (Spoorsingel, Delft). In de week voorafgaand aan het onderzoek werden cliënten van de opvang op de hoogte gebracht van het aanstaande onderzoek via opgehangen flyers in het gebouw. Daarnaast informeerden medewerkers van de nachtopvang (medewerkers van Perspektief) dat medewerkers van GGD Haaglanden langs zouden komen voor een onderzoek waarvoor cliënten 5 euro als vergoeding zouden ontvangen. Op de avond van het onderzoek zelf kondigde een medewerker van Perspektief tijdens de avondmaaltijd nogmaals aan dat het onderzoek zou plaatsvinden en dat zij konden meewerken. Bij de start van de afname van de enquête meldde de interviewer dat deelname vrijwillig was.

Afname enquête

Zes medewerkers van GGD Haaglanden, afdeling Epidemiologie, namen de enquêtes af. Er werden onder andere vragen gesteld over herkomst, de duur en oorzaak van dakloosheid, andere slaapplekken, inkomen en schulden, middelengebruik, gezondheid en zorggebruik (zie Bijlage).

De mondelinge afname van een enquête duurde circa 25 minuten. Bij mensen die geen Nederlands spraken, maar wel Engels, zijn de vragen in het Engels gesteld. Alle interviews werden in dezelfde ruimte afgenomen. Hierbij is geprobeerd zo veel mogelijk de privacy van de cliënten te waarborgen door verspreid over de ruimte plaats te nemen, met gepaste afstand van elkaar. Een andere medewerker van de afdeling Epidemiologie van GGD Haaglanden coördineerde de afname en zorgde ervoor dat cliënten naar de juiste interviewer werden geleid.

Als dank voor de informatie ontving de respondent direct na afloop 5 Euro.

Analyse

De gegevens zijn geanonimiseerd verwerkt en alleen voor het huidige onderzoek gebruikt. Descriptieve analyses zijn uitgevoerd met het statistische analyseprogramma SPSS (versie 25.0). Vanwege de vrijwillige aard van de enquête, heeft niet elke cliënt alle vragen uit de enquête beantwoord. Bij de analyse zijn de percentages berekend op het aantal personen dat de vraag heeft beantwoord.

Resultaten

BEREIK

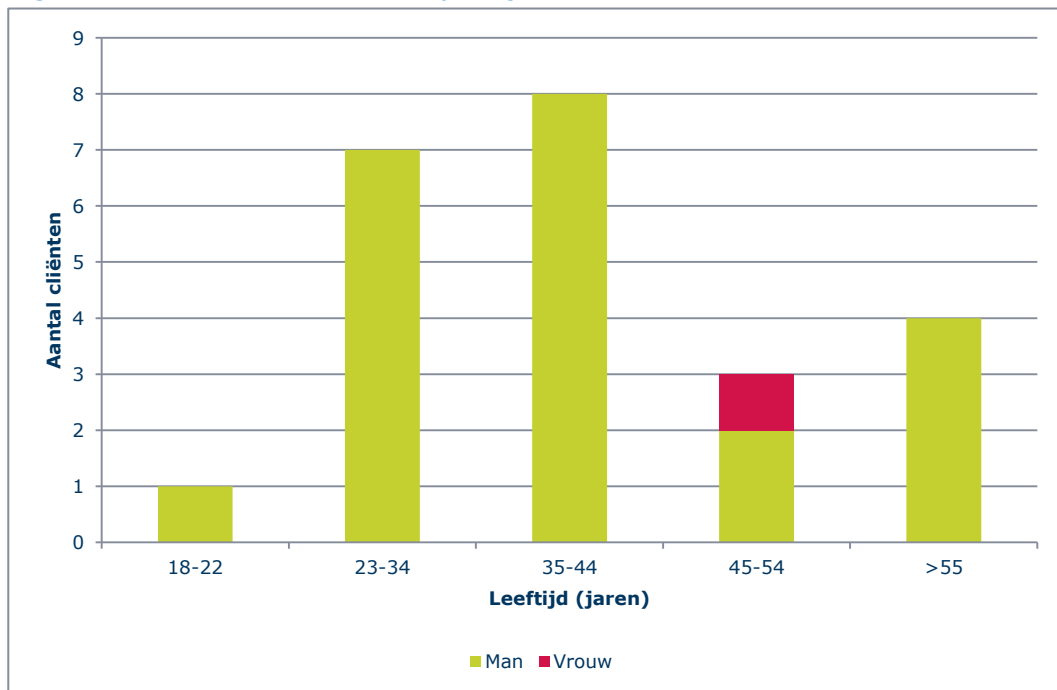
Op 22 maart 2019 is in Delft bij 23, van de 38 in totaal aanwezige cliënten, een enquête afgenomen. Dit houdt in dat 61% van de aanwezige cliënten heeft deelgenomen aan het onderzoek. Dit percentage is vergelijkbaar met het winterkoudeonderzoek uit 2016/2017 (64%).

DEMOGRAFISCHE KENMERKEN

Leeftijd en geslacht

Tweeëntwintig deelnemers zijn man en één is vrouw, wat een verandering is in vergelijking met de groep van twee jaar geleden (21 man; 9 vrouw). Gemiddeld zijn de deelnemers 40 jaar oud. De jongste was 21 jaar en de oudste 65 jaar. De meeste deelnemers zijn tussen de 35 en 44 jaar (Figuur 1).

Figuur 1. Aantal deelnemers naar leeftijd en geslacht. Winterkoudeonderzoek 2018/2019, Delft.

Nationaliteit

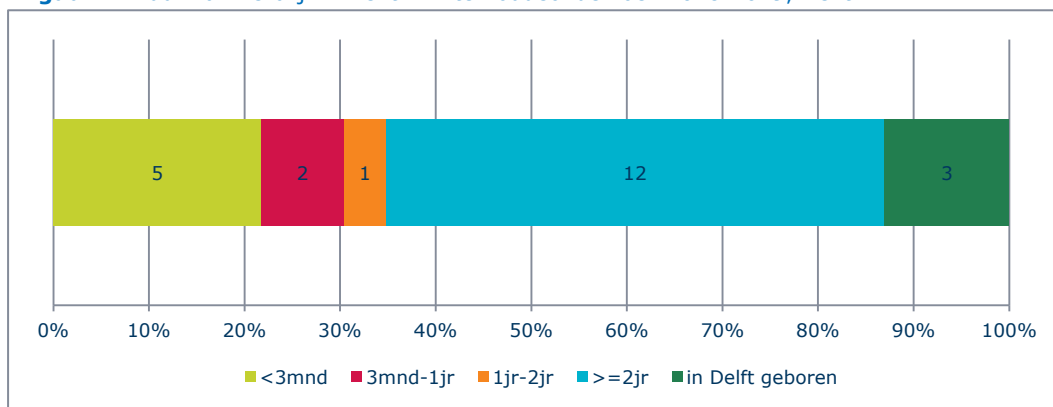
Van de 23 deelnemers hebben er 18 de Nederlandse nationaliteit en 5 een nationaliteit van buiten de EU (2 Turks; 1 Somalisch; 1 Iranese; 1 Syrisch). Dit is een toename in vergelijking met het onderzoek uit 2016/2017, toen slechts 1 deelnemer afkomstig was van buiten de EU.

VERBLIJFPLAATS

Duur verblijf in Delft

Een derde van de deelnemers is in het afgelopen jaar naar Delft gekomen, en een meerderheid verblijft al twee jaar of langer in Delft (Figuur 2). Dit is vergelijkbaar met het Winterkoudeonderzoek uit 2016/2017.

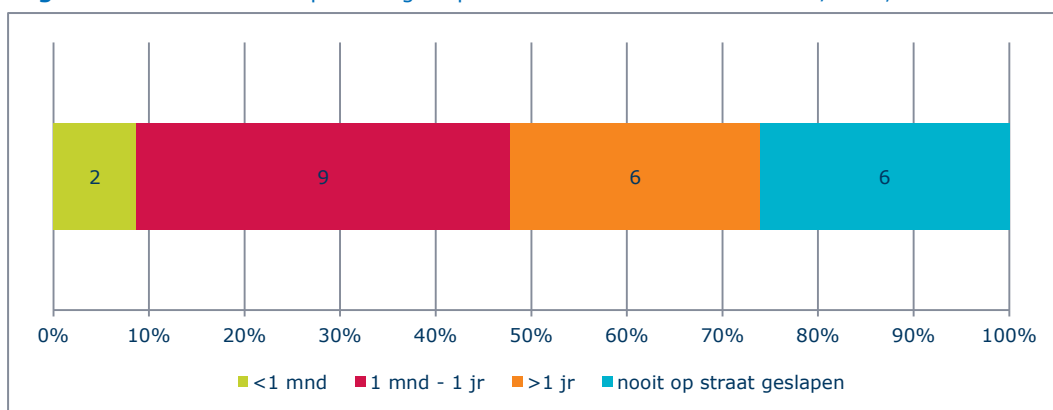
Figuur 2. Duur van verblijf in Delft. Winterkoudeonderzoek 2018-2019, Delft.

Slapen op straat

Zeventien deelnemers (74%) hebben aangegeven weleens ooit een nacht op straat te hebben doorgebracht (slapen of 's nachts rondlopen/verblijven in bijvoorbeeld portiek, onder een brug, of geïmproviseerde schuilplaats) (Figuur 3). Dit percentage is hoger dan in 2016/2017 (62%). Twee deelnemers hebben in de maand voorafgaand aan het onderzoek op straat geslapen; in 2016/2017 waren dit vier deelnemers.

Figuur 3. Voor het laatst op straat geslapen. Winterkoudeonderzoek 2018/2019, Delft.

Laatste woonplek

Aan de deelnemers is gevraagd op welke plek zij voor het laatst minimaal een aaneengesloten periode van één maand verbleven. Dit kan de laatste plek zijn waar mensen verbleven voordat ze dakloos werden, of een plek zijn waar mensen verbleven terwijl ze al dakloos waren. Deelnemers geven aan dat deze plek een eigen koop- of huurwoning (n=10) betreft, of bij een partner, familie, vrienden of kennissen (n=11). Voor elf personen was dit in Delft, voor tien personen in de regio Haaglanden en voor twee personen in het buitenland.

Verblijfplaats in de afgelopen 30 dagen

Tabel 1 laat zien dat de deelnemers gemiddeld veruit het meeste aantal nachten op de nachtopvang aan de Spoorsingel hebben doorgebracht in de 30 dagen voorafgaand aan de enquête (tabel 1).

Deelnemers verbleven gemiddeld 25 nachten in de nachtopvang, 1 nacht bij familie, vrienden of kennissen, en 1 nacht in detentie. Dit is een verschil met het onderzoek uit 2016 / 2017. Toen verbleven deelnemers minder lang in de nachtopvang (gemiddeld 22 nachten), en langer bij familie, vrienden of kennissen (gemiddeld 5 nachten).

Tabel 1. Verblijfplaats in de afgelopen 30 dagen naar het gemiddeld aantal nachten verbleven.
Winterkoudeonderzoek 2018/2019, Delft.

Plek	Gemiddeld aantal nachten
Nachtopvang Spoorsingel	25
Op straat	<0,5
Bij familie, vrienden of kennissen	1
In voor woning ongeschikte behuizing	0
In politiecel, huis van bewaring of penitentiaire inrichting	1
In woon-/zorginstelling	0
In eigen woonruimte	1
In onderdak verstrekt door werkgever	0
In hotel/jeugdherberg	<0,5
In buitenland	0
Anders	1
Onbekend	0
Totaal	30

Alle deelnemers gaven aan in de 30 dagen voorafgaand aan het onderzoek in de nachtopvang te hebben verbleven. Tien deelnemers verbleven de voorafgaande 30 dagen op één plek, negen deelnemers op twee verschillende plekken en één deelnemer verbleef op drie verschillende plekken.

Machtiging

Bijna alle deelnemers hebben een machtiging van de gemeente Delft (90%). Dit is een pas voor toegang tot de reguliere nachtopvang.

Verblijf op de Spoorsingel

De helft van de deelnemers (n=12) slaapt altijd op de Spoorsingel. De overige elf gaven verschillende redenen waarom ze niet altijd op de Spoorsingel slapen: wil niet in verband met drukte/teveel mensen (3x genoemd), moe van zorgtrajecten (3x genoemd), het is niet nodig/kan ergens anders slapen (3x genoemd), geen plek (1x genoemd), het is te duur (1x genoemd), geen toegang in verband met schorsing (1x genoemd), geen toegang in verband met onaangepast gedrag (1x genoemd).

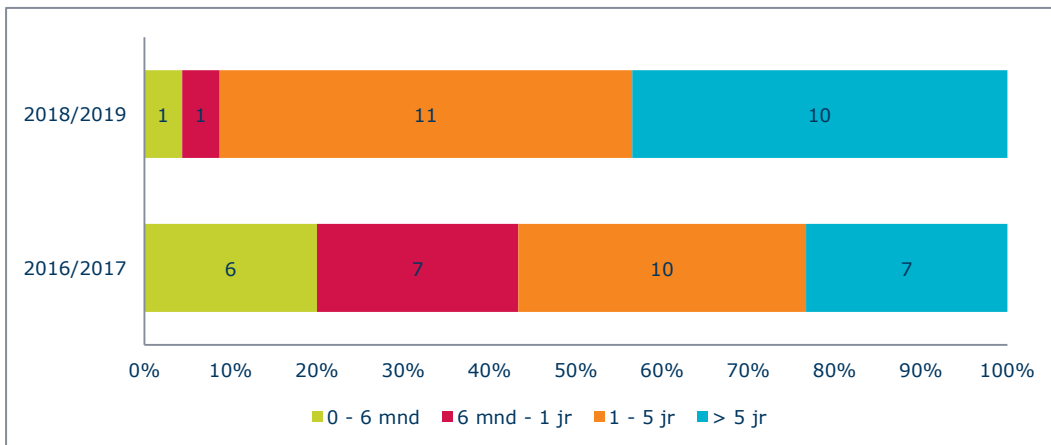
De redenen die werden genoemd bij 'overig' waren: 'Angststoornis, drukte onrust', 'Ben dan met mijn vrienden', 'Betere plek om te slapen', 'Dan ben ik met vrienden en slaap ik bij mijn zus', 'Niet hygiënisch, de kamergenoten' en 'Rust en stress die opvang geeft, kun je buiten stress van je afgooien'.

DAKLOOSHEID

Duur

Twee van de drieëntwintig deelnemers (9%) zijn in het afgelopen jaar voor het eerst dakloos geworden (Figuur 4). Tijdens het winterkoudeonderzoek in 2016/2017 was dit 43%, in 2014/2015 was dit 47%. Veruit de meeste deelnemers aan het onderzoek zijn al langer dan 1 jaar dakloos (91%).

Figuur 4. Tijdsduur sinds de eerste keer dakloos. Winterkoudeonderzoek 2016/2017 en 2018-2019, Delft.

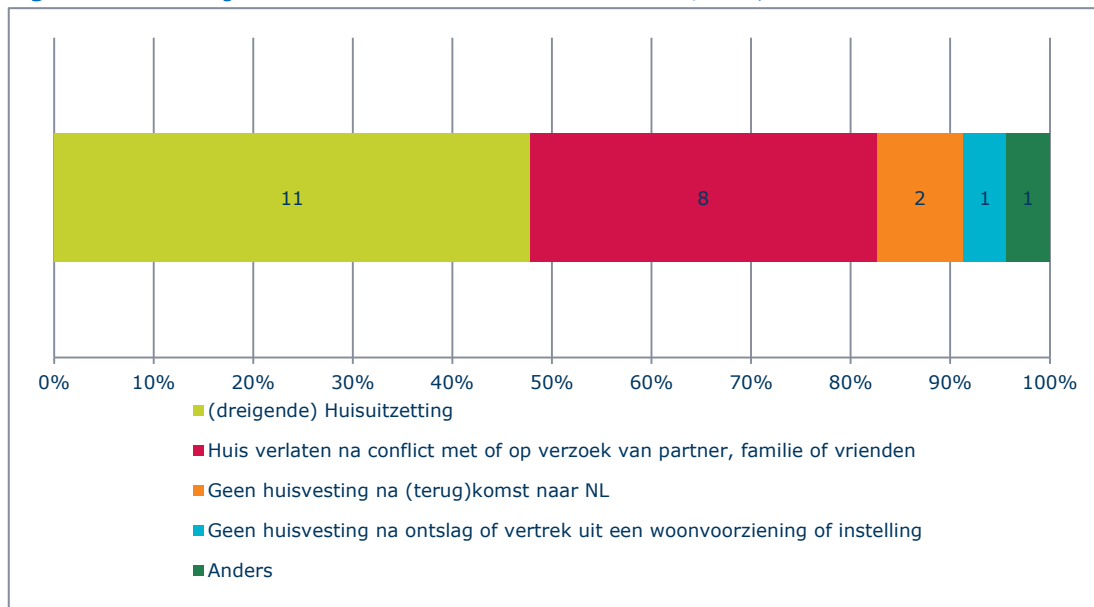

Aanleiding dakloosheid

Er zijn vaak meerdere redenen waarom iemand dakloos wordt. Als de achterliggende problematiek (zoals schulden, geen werk, verslaving, et cetera) buiten beschouwing wordt gelaten, en er specifiek wordt gevraagd waarom een woonruimte is geëindigd, blijven er een paar mogelijkheden over: (dreigende) huisuitzetting, huis verlaten na conflict met (of op verzoek van) partner/familie/vrienden/kennissen, ontslag of vertrek uit een woonvoorziening of instelling, of geen huisvesting na (terug)komst naar Nederland.

Een (dreigende) huisuitzetting is de meest genoemde reden voor de beëindiging van de woonruimte (11 keer). In 2016/2017 was het huis verlaten na conflict of op verzoek van partner, ouders en familie of vrienden de meest genoemde reden voor beëindigen van de woonruimte. Twee deelnemers benoemden geen huisvesting te hebben na (terug)komst naar Nederland, een deelnemer had geen huisvesting na ontslag of vertrek uit een woonvoorziening of instelling en voor een persoon was de aanleiding 'anders' (Figuur 5).

Figuur 5. Aanleiding dakloosheid. Winterkoudeonderzoek 2018/2019, Delft.

FINANCIËN

Inkomen

Zestien deelnemers geven aan een uitkering (daklozenuitkering/ bijstand/ WW/ WAO/ AOW/ Wajong) te ontvangen, waarvan dertien in Delft.

Voor vier deelnemers is een uitkering in aanvraag. Verder heeft één deelnemer geen inkomen, hebben drie deelnemers betaald werk en hebben vier deelnemers een andere bron van inkomsten. Ook in het onderzoek in 2016/2017 ontvingen de meeste deelnemers een uitkering (20 van de 30).

Schulden

Op de vraag 'Heeft u schulden?' geeft een groot deel (n=18) aan schulden te hebben (78%), waarvan tien deelnemers meer dan 10.000 euro schuld. Dit is vergelijkbaar met 2016/2017, waarin ook het merendeel van de deelnemers een schuld had (24 van de 30).

DETENTIE

Drie deelnemers (13%) hebben het afgelopen jaar tenminste een nacht in detentie (politiecel, huis van bewaring en/of penitentiare inrichting) gezeten. Dit percentage is lager dan in 2016/2017 (23%; 7 van de 30 deelnemers).

GENOTMIDDELENGEBRUIK

Ruim 60% van de deelnemers geeft aan alcohol en/of drugs te hebben gebruikt in de afgelopen 30 dagen. In 2016/2017 betrof dit driekwart van de deelnemers.

Bijna de helft van de deelnemers heeft alcohol gebruikt in de afgelopen 30 dagen (n=11), negen deelnemers gebruikten cannabis, zeven van hen deden dit dagelijks. Harddrugs werden door twee deelnemers gebruikt in de afgelopen 30 dagen; dit betrof het gebruik van cocaïne.

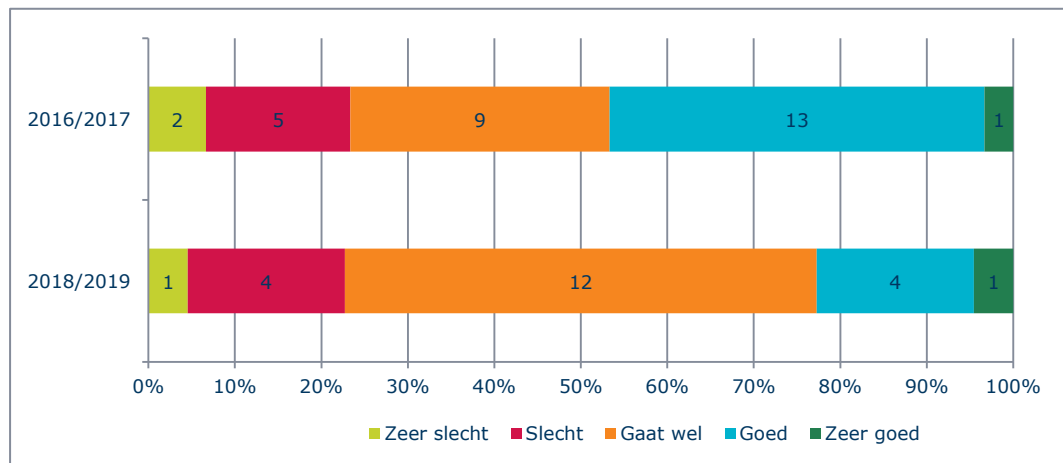
GEZONDHEID

Ervaren gezondheid

Op de vraag hoe de deelnemers over het algemeen hun gezondheid zouden noemen, antwoordt de helft 'gaat wel' (n=12) (Figuur 6). Bijna een kwart (n=5) ervaart de gezondheid als '(zeer) slecht', en eenzelfde deel juist als '(zeer) goed' (5). In het Winterkoudeonderzoek van 2016/2017 antwoordde bijna de helft van de deelnemers zijn of haar gezondheid als '(zeer) goed' te ervaren (14 van de 30 deelnemers) (Figuur 6).

Uit de gezondheidsenquête 2016 in de gemeente Delft blijkt dat 78% van de inwoners van 19 jaar en ouder de eigen gezondheid als '(zeer) goed' ervaart, 17% als 'gaat wel' en 4% als '(zeer) slecht'. In vergelijking met de totale Delftse populatie (19+) ervaren de deelnemers uit het huidige Winterkoudeonderzoek hun gezondheid dus als minder goed.

Figuur 6. Ervaren gezondheid. Winterkoudeonderzoek 2016/2016 en 2018/2019, Delft.

Zorg ontvangen in de afgelopen 12 maanden

Ruim 60% van de deelnemers geeft aan het afgelopen jaar zorg te hebben ontvangen van de huisarts (n=15). Bijna een derde ontving zorg van de eerste hulp (n=7), 5 deelnemers ontvingen zorg van de tandarts, 2 deelnemers van een arts in de politiecel of in detentie, 6 deelnemers ontvingen zorg van de GGZ, 5 van een arts in de nachtopvang, 2 van Fivoor/Palier (reclassering) en 1 van de verslavingszorg. Vier deelnemers geven aan zorg te hebben ontvangen van een andere hulpverlener. Geen enkel persoon is in het afgelopen jaar opgenomen geweest in een ziekenhuis/kliniek voor emotionele of psychische problemen.

Zorgverzekering

Driekwart van de deelnemers heeft een zorgverzekering (74%). Bij twee deelnemers is de zorgverzekering in aanvraag, vier deelnemers hebben geen zorgverzekering.

Persoonlijk begeleider

Achttien deelnemers geven aan een persoonlijk begeleider te hebben (78%); vier wachten er nog op toewijzing. Deelnemers hebben een begeleider van Perspektief (13), GGZ Doel (3), het sociale team (1) of Vitel welzijn en Impegno (1).

TEVREDENHEID OPVANGLOCATIE

Aan de deelnemers is ook gevraagd of ze op een andere opvanglocatie dan de Spoorsingel zouden willen verblijven. Veertien deelnemers geven aan tevreden te zijn op de Spoorsingel, en niet op een andere locatie zouden willen verblijven. Als redenen om te willen blijven wordt onder andere benoemd dat men geen andere opvanglocaties kent, men weet of verwacht dat andere opvanglocaties slechter zijn, men tevreden is over de opvang, de mensen kent en het goed naar de zin heeft. Twee deelnemers geven aan wel liever op een andere opvanglocatie te willen verblijven.

Op de vraag wat er wordt gemist op de opvanglocatie worden uiteenlopende antwoorden gegeven. Voorzieningen die twee of meer keer worden benoemd zijn: personeel/betere medewerkers (5x: meer respect, meer op één lijn, luisteren, per persoon kijken), meer recreatie (3x: dartsbord, pool/voetbal tafel, fitness), betere hygiëne (2x) en rust (2x).

Samenvatting en conclusie

Het doel van dit onderzoek is inzicht geven in de kenmerken en problematiek van de groep feitelijk daklozen in Delft. Hiertoe zijn cliënten van de opvanglocatie op de Spoorsingel geïnterviewd door medewerkers van GGD Haaglanden aan de hand van een enquête.

Aangezien het Winterkoudeonderzoek in Delft dit jaar vanwege logistieke redenen niet, zoals gebruikelijk, is uitgevoerd ten tijde van een koudweerregeling, is er voorzichtigheid geboden bij het een-op-een vergelijken van de resultaten van dit onderzoek met die van voorgaande jaren. Het is hierdoor namelijk mogelijk dat de onderzoekspopulaties verschillen.

Samenvattend is een (dreigende) huisuitzetting de meest voorkomende reden voor het beëindigen van de woonruimte. Verder geeft driekwart van de deelnemers geeft aan weleens op straat te hebben geslapen en verblijven de deelnemers gemiddeld 25 nachten van de 30 nachten (voorafgaand aan afname van de enquête) op de Spoorsingel. Een ruime meerderheid geeft aan niet op een andere opvanglocatie te willen verblijven.

Twee derde van de deelnemers ontvangt een uitkering en bijna acht op de tien deelnemers heeft schulden, ruim vier op de tien een schuld van meer dan 10.000 euro. Deze aantallen zijn vergelijkbaar met het winterkoudeonderzoek van twee jaar geleden. Drie deelnemers hebben het afgelopen jaar in detentie gezeten. Ruim 60% van de deelnemers heeft genotmiddelen gebruikt in de afgelopen 30 dagen, wat iets lager is dan tijdens het Winterkoudeonderzoek van twee jaar geleden.

Tenslotte geven de meeste deelnemers aan tevreden te zijn over de Spoorsingel en niet op een andere locatie te willen verblijven. Voorzieningen die worden gemist zijn beter personeel, recreatiemogelijkheden, rust en hygiëne.

Een opvallende observatie, in vergelijking met voorgaande jaren, is dat alle deelnemers, op één, na, man waren. Verder zijn alle vijf de deelnemers zonder Nederlandse nationaliteit afkomstig van buiten de EU. Een andere opvallende bevinding is dat het percentage deelnemers dat het afgelopen jaar voor het eerst dakloos is geworden een stuk lager is dan in de twee voorgaande jaren van het Winterkoudeonderzoek. Het is lastig om voor deze bevindingen, met de huidige onderzoeksresultaten, een plausibele verklaring te geven.

Qua gezondheid lijkt het dit jaar minder goed te gaan dan tijdens het Winterkoudeonderzoek uit 2016/2017. Hoewel de groep die aangeeft dat het '(zeer) slecht' gaat met de gezondheid vrijwel even groot is gebleven, is er een afname te zien in het aantal deelnemers wat aangeeft dat het '(zeer) goed' gaat met de gezondheid, en een toename van de categorie 'gaat wel'. Dit indiceert een achteruitgang in de gezondheid. Ook in vergelijking met de algemene inwoners van 19 jaar en ouder van Delft, waar van slechts 4% de gezondheid als '(zeer) slecht' en 78% als '(zeer) goed' omschrijft in de gezondheidsenquête uit 2016, is er een grote discrepantie zichtbaar. Het beeld van de slechte gezondheid wordt verder bevestigd door de bevinding dat meer dan de helft van de deelnemers het afgelopen jaar gebruik heeft gemaakt van (van meerdere) zorginstanties. Een mogelijke verklaring voor de slechtere ervaren gezondheid zou kunnen zijn dat de geïnterviewde deelnemers al langer dakloos zijn, wat vaak samengaat met een afname in gezondheid.

Bijlage

Vragenlijst Winterkoudeonderzoek Delft 2018/2019

Introductie

Ik ben Namens GGD Haaglanden wil ik u enkele vragen stellen. De GGD wil graag weten wie er gebruik maken van de opvang (tijdens de winterregeling). Uw antwoorden helpen daarbij. De gegevens zullen alleen voor dit onderzoek worden gebruikt. De antwoorden hebben geen gevolgen voor u. Het interview duurt ongeveer 15 minuten. Hiervoor krijgt u € 5.

Algemene gegevens

Interview	Respondent
Locatie: Spoorsingel 8, Delft	Geslacht: ☐ Man ☐ Vrouw
Datum: 22 – 3 – 2019	Geboortejaar:
Interviewer:	Geboorteland:
	Nationaliteit: (indien meerdere: vul de meest rechthebbende in)
	Indien nationaliteit buiten de EU [†] :
	Heeft u een verblijfsvergunning? ☐ Ja ☐ Nee

Gegevens over verblijf

1a **Sinds wanneer verblijft u in Delft?** dagen / weken / maanden
..... jaar (evt. jaartal:)
☐ Vanaf geboorte → naar vraag 2a

1b **Waar verbleef u voor die tijd?**
indien Nederland: welke stad?
indien buitenland: welk land?

2a **Hoe lang geleden heeft u voor het laatst op straat geslapen?** dagen / weken / maanden
..... jaar geleden (evt. jaartal:)
bv in portiek, onder brug of geïmproviseerde schuilplaats.
's Nachts rondlopen/verblijven op straat bij gebrek aan slaapplek telt hier ook.
☐ Nooit

[†] EU-landen: België, Bulgarije, Cyprus, Denemarken, Duitsland, Estland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Hongarije, Ierland, Italië, Kroatië, Letland, Litouwen, Luxemburg, Malta, Nederland, Oostenrijk, Polen, Portugal, Roemenië, Slovenië, Slowakije, Spanje, Tsjechië, Verenigd Koninkrijk, Zweden.

2b **Waar heeft u de afgelopen 30 nachten geslapen en hoeveel nachten?**

Eerst de vormen van overnachting navragen, vervolgens samen aantal dagen inschatten.

LET OP: HET TOTAAL AANTAL NACHTEN MOET 30 ZIJN!!

Reguliere nachtopvang (Stichting Perspectief (Spoorsingel))	☐ Ja nachten
Op straat/buiten (portiek, open bootje, brug, geïmproviseerde schuilplaats) nl:	☐ Ja nachten
Bij familie, relatie (partner), vrienden of kennissen (tijdelijk bij hem/haar in huis) nl:	☐ Ja nachten
In een voor woning ongeschikte behuizing (overdekt bootje, kelderbox, tuinhuisje, sloop- of kraakpand zonder verwarming, trein, auto, etc.) nl:	☐ Ja nachten
Politie / Huis van Bewaring / penitentiaire inrichting / gevangenis nl:	☐ Ja nachten
Woonvoorziening / zorginstelling (bv. beschermd/begeleid wonen, doorstroomvoorziening, verblijfsvoorziening, GGZ-instelling, GGZ Delfland, asielzoekerscentrum, etc.) nl:	☐ Ja nachten
Eigen woonruimte (zelfstandige huisvesting, huur of koop) nl:	☐ Ja nachten
Onderdak verstrekt door werkgever nl:	☐ Ja nachten
Hotel / jeugdherberg / pension nl:	☐ Ja nachten
In buitenland nl:	☐ Ja nachten
Anders nl: nachten

Totaal aantal

30 nachten

Vragen over dakloosheid

- 3a **Hoe lang is het geleden dat u voor het eerst dakloos bent geraakt?** dagen / weken / maanden

Dwz: geen woonruimte/woonverblijf jaar geleden (evt. jaartal:)
meer had

(Soms wordt hier gezegd "ik heb nooit een thuis gehad" (bijv. bij verblijf jeugdinstituut), maar dit wordt niet onder dakloos verstaan. Iemand is feitelijk dakloos als hij/zij niet over een eigen woonruimte beschikt en gebruik maakt van de nachtopvang, op straat slaapt of telkens wisselende slaapplekken heeft)

(Ook start dakloosheid in buitenland telt mee)

Vragen over laatste woonplek (waar respondent tenminste een maand heeft gewoond)

- 3b **Waar heeft u voor het laatst een maand of langer gewoond?**

(Het verblijf wisselt vaak bij daklozen. Het gaat hier om de laatste periode dat respondent tenminste een maand eenzelfde woonverblijf had)

(Nachtopvang en detentie is geen woonverblijf; vraag in dat geval naar het woonverblijf daarvoor)

- A ☐ In een eigen koop- of huurhuis
B1 ☐ Bij partner (in zijn/haar huis)
B2 ☐ Bij ouders
B3 ☐ Bij andere familie, vrienden kennissen
C ☐ In een huis verstrekt door werkgever
D ☐ In een kraakpand
E ☐ In een woonvoorziening, zorginstelling of Asielzoekerscentrum
F ☐ Anders, nl:

Interviewer let op: Bij de volgende antwoorden:

- In de reguliere nachtopvang
- In detentie

Doorvragen!: waar verbleef u daarvoor ten minste 1 maand? → Onderbrengen bij een van bovenste antwoorden A-F

- 3c **In welke stad was dat?**

Verwijs naar de woonruimte onder 3b (A-F)

Indien buitenland: welk land?

→ antwoord op vraag 3E verderop is
dan optie 4: komst naar Nederland

- 3d **Sinds hoe lang verblijft u niet meer in die woonruimte?**

☐ Zelfde als 3a

(verwijs naar de woonruimte onder 3b, optie A t/m F) dagen / weken / maanden

..... jaar (evt. jaartal:)

(dus: sinds wanneer bent u nu dakloos?)

Bij één periode van dakloosheid is het antwoord gelijk aan vraag 3a, anders korter)

3e **Wat is de reden dat deze woonruimte is geëindigd?**

Dus: wat is de reden dat u nu dakloos bent?

(verwijs naar de woonruimte onder 3b, optie A t/m F)

Indien deze woonruimte in het buitenland was, vul antwoord 4 in!

Interviewer let op:

- Het gaat hier niet om de achterliggende problematiek zoals schulden, geen geld, geen werk, verslaving, gokken en dergelijke!
- Het antwoord moet passen bij de woonruimte genoemd bij vraag 3b. Ga zo nodig terug naar vraag 3b.
- Antwoord 4 '(terug)komst naar Nederland' altijd kiezen als de laatste vaste verblijfplaats in het buitenland was. (Als iemand bijv. een huurhuis in buitenland had en daar is uitgezet en dat was in het buitenland, dan dus kiezen voor antwoord 4 en niet voor antwoord 1)

1 ☐ (Dreigende) huisuitzetting: →

(Ook invullen indien een persoon inwoonde bij vriend, kennis, partner of familie en na huisuitzetting van deze persoon zijn woonruimte is kwijtgeraakt of als iemand zelf is weggegaan om huisuitzetting te voorkomen)

- a ☐ Huisuitzetting door woningbouwcorporatie (*vanwege huurschuld, overlast, onrechtmatig gebruik*)
- b ☐ Huisuitzetting door particulier verhuurder (of huisbaas) (*vanwege huurschuld, overlast, onrechtmatig gebruik*)
- c ☐ Huisuitzetting dreigt → zelf huis verlaten / weggegaan
- d ☐ Afloop van periode (onder)huurcontract
- e ☐ Gedwongen verkoop bij niet aflossen hypotheek
- f ☐ Afloop van huisvesting door werkgever
- g ☐ Ontruiming kraakpand

2 ☐ Huis verlaten na conflict met (of op verzoek van): →

- a ☐ Partner
- b ☐ Ouder(s) / verzorger(s)
- c ☐ Overige familie/kennissen/vrienden

3 ☐ Ontslag of vertrek uit een Woonvoorziening of instelling: →

(als het type instelling onduidelijk is schrijf dan de naam op)

- a ☐ Instelling Maatschappelijke Opvang
- b ☐ GGZ, verslavingszorg of verpleeghuis (klinisch)
- c ☐ Asielzoekerscentrum
- d ☐ Anders:

4 ☐ Geen huisvesting na: →

- a ☐ (Terug)komst naar Nederland

↓
Was u in het buitenland ook dakloos?

☐ Ja ☐ Nee

5 ☐ Anders, namelijk:

Vragen over Justitie

- 4 **Heeft u de afgelopen 12 maanden (1 of meerdere nachten) in detentie gezeten?**
(meerdere antwoorden mogelijk)
- ☐ Nee
- ☐ Ja, in politiecel
- ☐ Ja, in huis van bewaring (voorarrest of korte straf)
- ☐ Ja, in penitentiaire inrichting / gevangenis

Vragen over inkomen en schulden

- 5a **Wat voor soort inkomen heeft u op dit moment?**
(meerdere antwoorden mogelijk)
- ☐ Geen, ook geen uitkering in aanvraag
- ☐ Nu geen uitkering, maar uitkering in aanvraag
- ☐ Bijstand / daklozenuitkering
- ☐ WW / WAO (of andersoortige werkloosheids- / arbeidsongeschiktheidsuitkering)
- ☐ AOW (al dan niet met aanvullend pensioen)
- ☐ Betaald werk (wit en zwart werk waarbij activiteiten verricht worden die niet strafbaar zijn)
- ☐ Straatkrant, klusjes etc.
- ☐ Anders, nl

Indien een bijstand/daklozen/WW- /WAO uitkering (in aanvraag):

Ontvangt u deze in de gemeente Delft?

- ☐ Ja
- ☐ Nee

- 5b **Heeft u schulden?**
(studieschuld niet meerekenen)
- ☐ Nee
- ☐ Ja, minder dan € 2.000
- ☐ Ja, € 2.000 tot < € 10.000
- ☐ Ja, € 10.000 of meer

- 5c **Wat doet u overdag? Waar bent u bijvoorbeeld deze week overdag geweest?**
(Meerdere antwoorden mogelijk, loop het lijstje eventueel langs)
- ☐ In de dagopvang (bijv. Dienstencentrum Surinamestraat):
- ☐ In een GGZ-inloophuis:
- ☐ Op mijn werk
- ☐ Bij de dagbesteding (bijv. dagbesteding Vulcanusweg) nl
- ☐ Buiten/op straat (ook: trein/metrostation etc)
- ☐ In een openbaar gebouw (bv. bibliotheek)
- ☐ Bij familie/vrienden/kennissen
- ☐ Anders, nl.

Vragen middelengebruik

6a **Hoeveel dagen van de afgelopen 30 dagen[†] heeft u alcohol gedronken?** dagen (als 0 dagen → naar vraag 7)
☐ Elke dag (= 30 dagen)

6b **Op de dagen dat u alcohol drinkt, hoeveel eenheden drinkt u dan gemiddeld?** eenheden
(Eenheid = glas dat voor die drank gebruikelijk is, reken voor een halve liter bier 2,5 eenheid)

6c **Beschouwt u zichzelf als alcoholverslaafd?** ☐ Ja
☐ Nee

7 **Hoeveel van de afgelopen 30 dagen² heeft u:**

- a ☐ Cannabis gebruikt? dagen
- b ☐ Cocaïne gebruikt? dagen
- c ☐ Heroïne gebruikt? dagen
- d ☐ Methadon gebruikt? dagen
(behandeling en/of straat)
- e ☐ Andere drugs gebruikt? Dagen → Welke?
- f ☐ Geen drugs gebruikt

7f **Heeft u ooit drugs gespoten?** ☐ Nee
☐ Ja, vroeger
☐ Ja, in de laatste 30 dagen nog

Vragen over uw gezondheid

8 **Hoe zou u over het algemeen uw gezondheid noemen?** ☐ Zeer goed
☐ Goed
☐ Gaat wel
☐ Slecht
☐ Zeer slecht

[†] Interviewer kan ook vragen hoeveel dagen de respondent de laatste maand gemiddeld per week gebruikt.
1 dg/wk = 4 dagen totaal; 2 dg/wk = 9 totaal; 3 dg/wk = 13 totaal; 4 dg/wk = 18 totaal; 5 dg/wk = 22 totaal;
6 dg/wk = 26 totaal

9a Heeft u in de afgelopen 12 maanden zorg ontvangen van:

Fivoor / Palier (reclassering) ☐ Ja ☐ Nee

Huisarts ☐ Ja ☐ Nee

Eerste Hulp Ziekenhuis ☐ Ja ☐ Nee

Tandarts ☐ Ja ☐ Nee

Arts in politiecel of detentie ☐ Ja ☐ Nee

Geestelijke Gezondheidszorg
(bijv. Parnassia, GGZ Delfland) ☐ Ja ☐ Nee

Begeleider Perspektief ☐ Ja ☐ Nee

Verslavingszorg (Brijder) ☐ Ja ☐ Nee

Andere hulpverlener, nl: ☐ Ja ☐ Nee

.....

9b Bent u in de afgelopen 12 maanden in een
ziekenhuis/ kliniek opgenomen geweest
wegens emotionele of psychische problemen? ☐ Ja ☐ Nee

(opname in ziekenhuis of psychiatrische instelling;
niet voor alcohol of drugs)

10 Krijgt u medicijnen die door een arts
zijn voorgeschreven? ☐ Nee

☐ Ja →

welke medicijnen?

.....

.....

waarvoor?

.....

.....

11 Bent u verzekerd tegen ziektekosten? ☐ Nee, omdat:

(voor EU onderdanen geldt ook de
verzekering in het thuisland)

☐ Ja → Waar? ☐ Nederland
☐ Thuisland

- 12 Heeft u een machtiging van de gemeente Delft? ☐ Ja
☐ Nee
(Een pas voor toegang tot de reguliere nachtopvang)

Vragen over gebruik van de nachtopvang

- 13 Als u niet in de Spoorsingel slaapt, waarom is dat?
- a ☐ Ik slaap altijd in de Spoorsingel
b ☐ Geen toegang ivm geen regiobinding (komt niet uit regio Delft)
c ☐ Geen toegang ivm geen sociale binding (ik ben doorverwezen naar andere opvang).
d ☐ Geen toegang ivm schorsing
e ☐ Geen toegang ivm schorsing
f ☐ Geen toegang ivm verslaving
g ☐ Geen toegang ivm onaangepast gedrag
h ☐ Geen toegang ivm.....
i ☐ Wil niet ivm drukte / te veel mensen
j ☐ Moe van zorgtrajecten
k ☐ Wil niet ivm identificeren
l ☐ Wil niet ivm.....
m ☐ Het is niet nodig / kan ergens anders slapen
n ☐ Geen plek
o ☐ Het is te duur (kost 6 euro per nacht)
p ☐ Andere reden(en),
nl:.....
.....
.....

Doorvragen: Er zijn meerdere antwoorden mogelijk!

- 14 Heeft u een persoonlijk begeleider?
- a ☐ Ja, namelijk van Perspektief
b ☐ Ja, namelijk van GGZ Doel
c ☐ Ja, namelijk van de Jongerenacademie
d ☐ Ja, namelijk van...
e ☐ Nee, ik ben nog wachtende op toewijzing
f ☐ Nee, ik weet niet waarom
g ☐ Andere reden(en),
nl:.....
.....
.....

Vragen over de voorzieningen

- 15a Zou je op een andere nachtopvanglocatie willen verblijven dan waar je nu verblijft? Waarom wel / niet?

15b **Wat mist u nog in de huidige nachtopvang?**

Colofon

Dit rapport is een uitgave van:

GGD Haaglanden
Productgroep Epidemiologie en Gezondheidsbevordering
Afdeling Epidemiologie
Postbus 16130
2500 BC Den Haag
Tel: 070-353 7266
E-mail: caroline.dekkers@ggdhaaglanden.nl

Overname van gegevens is toegestaan, mits voorzien van duidelijke bronvermelding

Auteurs:

Niels Gerrits
Marjolein Donker
Ad van Dijk
Caroline Dekkers

Den Haag, juni 2019

Dit onderzoek is tot stand gekomen met de medewerking van Stichting Perspektief.

BEZOEKADRESSEN

Westeinde 128
2512 HE Den Haag
Reinier de Graafweg 5
2625 AD Delft
Croesinckplein 24-26
2722 EA Zoetermeer

POSTADRES

Postbus 16130
2500 BC Den Haag
info@ggdhaaglanden.nl
T (088) 355 01 00
www.ggdhaaglanden.nl